

ЖАНРОВІ АСПЕКТИ РОЗУМОВО-КОМУНІКАТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ПРОФЕСІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

У статті висвітлено прагматичний аспект аналізу мовлення, який передбачає розгляд взаємозв'язку між особистісно-мотиваційними модальностями суб'єктів ситуації спілкування та структурно-смысловими особливостями компонентів комунікативних подій, що, в кінцевому рахунку, реалізує певний мовленнєвий жанр. Текстова реалізація жанрової інваріантності у військовій публіцистиці характеризується обов'язковою структурованістю жанрових форм та композиційно-мовленнєвих прийомів, що типологізують мовленнєві жанри за ознакою інформативної та/або фатичної мети спілкування.

***Ключові слова:** жанрова інваріантність, комунікативна подія, прагматичний аспект, мовленнєвий жанр, композиційно-мовленнєві прийоми.*

Постановка проблеми. Жанри спілкування визначаються системою міжособистісних стосунків у ситуаціях формального/неформального, професійного/побутового спілкування. Головна відмінність інтерпретації М. М. Бахтіним мовленнєвого жанру полягає в тому, що це не просто тип літературних творів одного роду (як це розглядають, наприклад, у літературознавстві), а репліка, ціле висловлення в діалозі як співвідношення смислових позицій у межах соціальної взаємодії людей (навіть якщо це є роман чи повість) [1: 53].

Метою статті є з'ясувати як завдяки поєднанню жанрів кількох груп, а саме: інформаційної (репортаж, інтерв'ю), аналітичної (бесіда) автору (військовому журналісту) надається можливість не тільки інформувати масового адресата, а й вплинути на його індивідуальне сприйняття поточних подій засобами суспільної оцінки.

Виклад основного матеріалу. За результатами опрацьованого публіцистичного матеріалу військової тематики [2-4], враховуючи функціональну роль, сталий або ситуативний характер комунікативних потреб військовослужбовців, домінуючими жанровими різновидами, з запропонованих Н. Д. Арутюновою [5], є обмін думками задля прийняття рішення чи з'ясування дійсного стану речей, а також діалоги метою і результатом яких є встановлення чи регуляція взаємних стосунків, психічного стану людей. Свобода мовленнєвої поведінки в екстремальних ситуаціях озброєного протистояння передбачає поширене використання кодифікованих засобів мовної експресії у межах функціональної підсистеми мови – професійного жаргону. Сукупність ситуативних обставин комунікантів обумовлює функціонування відповідних лексико-фразеологічних номінацій із залученням таких жанрово-композиційних складових, як цікава розповідь, іронічні зауваження, мовна гра та інші:

"I know this might sound weird," Trombley says, "but deep down inside, I want to know what it feels like to get shot. Not that I want to get shot, but the reality is, I feel more nervous watching a game show on TV at home than I do here in all this."

He tears into his plastic meal-ration bag. "All this gunfighting is making me hungry," he says with a cheerful smile (E. Wright).

Чорний гумор, як засіб боротьби зі стресом.

Even guys privately broken up by the shootings circulate jokes, one of them: "What's the first thing you feel when you shoot a civilian? The recoil of your rifle" (Id.).

Небажання виконати наказ та його жартівливе тлумачення, що ґрунтується на намаганні перевести відношення водія та транспортного засобу з раціонального на емоційний рівень.

The battalion operations chief runs across the sand, shouting at Colbert, "Abandon your Humvee!" He orders him to set it on fire with an incendiary grenade, yelling, "Thermite the radios!"

Colbert pounds the roof of his Humvee, screaming, "I'm not abandoning this vehicle!"

One of Espera's Marines watching the spectacle from a distance glumly observes, "We're going to die because Colbert's in love with his Humvee" (Id.).

Жартівливе ставлення вояків до місцевого населення.

"I just waved at an Iraqi and he waved back at me. That was cool."

"Good, Garza," Colbert says. "Keep making friends. As long as they're not doing anything where we have to shoot them."

"Hey, it's ten in the morning!" says Person, yelling at two farmers dressed in robes in the distance. "Don't you think you ought to change out of your pajamas?" (Id.).

Прагматика такого гумору – урівноважити стресовий психоемоційний стан того, хто взявши в руки зброю, є вимушеним вбивати задля того, щоб самому не стати жертвою.

Співіснування, а в окремі моменти і конфронтація між ідеально-романтичним сприйняттям військовослужбовцями сутності своєї професії та нестійким характером своїх моральних та ідеологічних переконань породжує потужний внутрішній спротив щодо перспективи та доцільності здійснення подальших кроків:

Though Espera takes pride in being a "violent warrior," the philosophical implications weigh on him. "I asked a priest if it's okay to kill people in war," he tells me. "He said it's okay as long as you don't enjoy it. Before we crossed into Iraq, I fucking hated Arabs. I don't know why. I never saw too many in Afghanistan. But as soon as we got here, it's, it's just gone. I just feel sorry for them. I miss my little girl. Dog, I don't want to kill nobody's children" (Id.).

Вживання негативних префіксів у словесному ряду одного речення виступає ознакою свідомого, майже афористичного вираження ознаки несприйняття військовими реального стану речей:

He says, "We had a saying about the military in Afghanistan: 'The incompetent leading the unwilling to do the unnecessary'" (Chris Kyle and Scott McEwen).

Лексична контамінація, що є вмотивована семантикою складових оказіоналізмів "Manimal" та "Biggles", а саме, "man" and "animal", "big" and "giggles" безпосередньо асоціюється з психо-фізичними характеристиками їх референтів та створює відповідні жартівливі прізвиська військових. У жанрі жарту такий спосіб словотворення має жанроутворюючу спроможність за прагматичним значенням у даних контекстах, належачи до групи фатичних мовленнєвих жанрів:

Jacks is six foot two, powerfully built, and has a smile made unforgettable by his missing two front teeth (shot out in a BB-gun fight with his brother when he was sixteen). The Marines nickname for him is "Manimal," not so much in tribute to his size but because of his deep, booming voice, which when he yells, is oddly reminiscent of a bellowing farm animal (Id.).

It was a big, goofy name for a big goofy guy. Dauber takes credit for it – the word he claims, was a combination of "big" and "giggles" that had been invented for one of his relatives. He mentioned it one day, applying it to Rayn. Someone else on the team used it, and within seconds, it had stuck. Biggles. (Id.).

Наступна складова жанрового репертуару – навмисні каламбурні схрещення компонентів назв міста та країни, теж є свідченням ефективного використання ресурсу мовної експресії:

One night soon after the entire platoon had gotten back together, we traveled about seventeen kilometers east of Ramadi. The area was green and fertile – so much so that it looked to us like the Vietnamese jungle, compared to the desert we'd been operating in. We called it Viet Ram (Id.).

Мовна гра назвами міст, що допомагає жартівливо коментувати плин поточних подій.

Fick slips into the vehicle with a map, to tell us that the name of the town is Al Gharraf. "Good," Colbert says. "I hope they call it El Pancake when we are through with it." Marine artillery crews fire approximately 1,000 rounds into Al Gharraf and the vicinity during the next twelve hours (Id.).

Гра слів, яка допомагає співставити дві позиції у збройному протистоянні: позицію сильного, тому, що готовий мерти заради досягнення спільної мети й слабкого, який боїться смерті.

Another word for the mooryan was dai-dai, or 'quick-quick', for their jumpy ways and nervous tics. They were fearless fighters, and they often died young... . Some had begun calling themselves, in a play on the word 'Rangers', Revengers....

To Aidid's fighters, the Ranger's weakness was apparent. They were not willing to die (Mark Bowden).

В якості засобу непрямой оцінки дуже поширеним є іронічний гумор, жартівливі зауваження описового характеру, зокрема, в оцінюванні якості роботи розвідувальних служб, опису особливостей перебігу бойових операцій:

I was a SEAL, not an intelligence analyst. I didn't have a clue what sort of equipment and procedures intel used to get their jobs done.

Considering the accuracy of the intel we usually got, I would have guessed dartboard, maybe. Or just a fine pair of dice" (Chris Kyle and Scott McEwen).

Just then, an RPG hit the outside wall right near me. Some of the building smacked into my face, giving me a couple of beauty marks and temporary tattoos courtesy of the insurgency (Id.).

Дуже поширеними в армійській комунікативній практиці є вживання скорочень. Прагматичний ефект такої компресії форм – оптимізація процесу професійного спілкування для ефективного виконання бойових завдань:

We had four interpreters – terps, as we called them – who helped us deal with the locals. At least one or two would go out with us (E. Wright).

Our standard grenade was a "frag" – a grenade that exploded and sprayed an area with shrapnel or fragments. This is a traditional antipersonnel weapon, tried and true (Id.).

One day we got intel that the insurgents were using a cemetery at the edge of town near Camp Independence at the airport to cache weapons and launch attacks (Id.).

Безпосередній коментар автора щодо того, хто і з яких причин йде в армію є концентрованим відбиттям складності морально-етичних відносин у суспільстві, різноманітності мотиваційних проявів

особистісних переваг. Інформативно-аналітичний зміст коментарю явно ґрунтується на серії жанрово-різноманітних тематично-актуальних діалогів між журналістом-спостерігачем та військовослужбовцями, який не втручаючись у перебіг подій намагається сформулювати власні висновки з високим ступенем вірогідності. Це є композиційно-мовленнєвим прийомом жанро-утворюючого характеру:

There's no shortage of guys who came in to escape life in street gangs, sometimes with a little nudge from a local prosecutor. A Marine talking about his alcoholic dad or his crackhead mom does not raise eyebrows. But at the same time, you are as likely to run into Marines who joined fresh out of prep school, or who turned down math or swim scholarships at universities. The machine gunner in Team Three is from a well-to-do Oakland Hills, California, family and has a sister at Harvard (Id.).

There is idealism about their endeavour, but at the same time the whole point of their training is to commit the ultimate taboo: to kill (Id.).

The dominant feature of their lives is simply the fact that they are all together, which they enjoy tremendously (Id.).

Егоцентричність співрозмовників, їх комунікативне суперництво інтенсифікує пошук та відбір найекспресивніших знаків особистісного кореляту, мобілізує наявний лінгвістичний ресурс у контексті існуючих соціокультурних норм та пріоритетів. Функціонально використання нецензурної лексики в контексті паплюження третьої особи утверджує панування вузькогрупових інтересів, які згуртовують членів чоловічого колективу проти ненависного прояву людської слабкості. Вербально оформлена експресивна надмірність таких реакцій має ще одну причину – ніхто із зятятих противників не може гарантувати, що за певних обставин вони не можуть учинити подібно до того, як це зробив військовослужбовець, який став об'єктом їх шаленого гніву, особливо в ситуації віч-на-віч із проблемою. Ось як експлікуються міжособистісні стосунки учасників комунікації, зокрема, ставлення вояків до тих, хто не хотів їхати на війну до Іраку та експресивність оцінки солдатами стосовно щойно прибулого офіцера:

Colbert looks at him. "When we were at the airport flying out here he lost his gear. He was trying to get out of coming here".

"Yeah," Person says. "He was at the port on the phones, calling senators and stuff to try to get them to pull strings. Fucking pussy wimp."

"A scared little bitch," Colbert says. He and Person stare together at the Marine they deem cowardly, bonding in their mutual contempt. The judgment of the pack is relentless and unmerciful (Id.).

Fick says: "If you walk in here as an officer and start throwing your weight around based on rank alone, enlisted men will look at you like you've got a dick growing out of your forehead. You have to earn your respect" (Id.).

У соціолінгвістиці поняття жанру є тісно пов'язаним із поняттям мовленнєвої події і визначається як форма мовлення, що є частиною тієї чи іншої події [6: 240]. Діалогічний спосіб презентації мовленнєвих подій у військовій журналістиці, що супроводжується авторськими міркуваннями та критичними зауваженнями, є жанрово-прототипним засобом актуалізації інформативних та фатичних характеристик мовлення як на професійному, так і на побутовому рівнях військового дискурсу. Експресивна лаконічність питально-відповідних пар діалогу сержанта зі своїм підлеглим щодо стану його здоров'я, а також вказівки командира щодо того, як себе поводити з місцевим населенням свідчить про те, як звичайна розмова побутового змісту спроможна виступати джерелом, з одного боку, інформації, а з іншого, регуляції міжособистісних взаємин. Заклучний висновок автора-оповідача підсилює прагматично-сміслову рельєфність комунікативної події:

As team leader, Colbert controls every aspect of his men's lives, down to their bodily functions.

"Trombley," Colbert shouts, leaning over his rifle, watching his sector .

"Are you drinking water?"

"Yes, Sergeant."

"Are you pissing?"

"At our last halt, Sergeant."

"Was it clear?"

"Yes, Sergeant."

"Good."

Colbert is the stern father figure. Person is like the mom. Garza and Trombley are the children, happily munching candy, eager to please their dad (Id.).

Through the heightened alert, Colbert spends the night calming his team. When Garza takes the watch on the Humvee's Mark-19, Colbert tells him, "Garza, please make sure you don't shoot the civilians on the other side of the canal. We are the invading army. We must be magnanimous."

"Magna-nous?" Garza asks. "What the fuck does that mean?"

"Lofty and kinglike," Colbert tells him.

"Sure," Garza says after a moment's consideration. "I'm a nice guy" (Id.).

Завдяки безпосередній присутності в колективі військових автор має можливість не тільки спостерігати події так би мовити "зсередини", а й формулювати власні висновки, зокрема, щодо ROE (rules of engagement):

However admirable the military's attempts are to ROE, they basically create an illusion of moral order where there is none. The Marines operate in chaos. It doesn't matter if a Marine is following orders and ROE, or disregarding them. The fact is, as soon as a Marine pulls the trigger on his rifles, he's on his own. He's entered a game of moral chance. When it's over, he's as likely to go down as a hero or as a baby killer. The only difference between Trombley and any number of other Marines who've shot or killed people they shouldn't have is that he got caught. And this only happened because the battalion stopped moving long enough for the innocent victims to catch up with it (Id.).

Певної авторитетності щодо жорстоких реалій війни додають досить цинічні, але сповнені реалізму судження бойового генерала стосовно ключових аспектів філософії війни:

The general was a bemused cynic. He had seen just about everything, he didn't expect much – except from his men... . He was a blunt realist who avoided the pomp and pretense of upper-echelon military life. Soldiering was about fighting. It was about killing people before they killed you (Mark Bowden).

Автор залучає до оцінних суджень якомога більше учасників комунікативних подій, що підвищує ступінь об'єктивності подальших висновків. Ось як інтерпретує філософію прагнень воєнків військовий капелан, до речі, це одна з домінуючих тем розмов. Очевидність песимістичної тональності таких оцінок не викликає сумніву:

Today, circulating among the Marines, he (the chaplain) has only grown more disturbed. "Many of them have sought my counsel because they feel guilty," he tells me. "But when I ask them why, they say they feel bad because they haven't done their jobs as Marines. I've had to counsel them that if you don't have to shoot somebody, that's a good thing. The zeal these young men have for killing surprises me," Bodley admits. "It instills in me a sense of disbelief and rage. People here think Jesus is a doormat" (Id.).

Система контрактів формує збройні сили як соціальний інститут примусу, в межах якого регулюються механізми поведінки та ієрархічний статус його членів. Це спричинює ситуації, коли складно, а в деяких випадках, неможливо виявити винуватця або з'ясувати, якому способу боротьби віддати перевагу, для того, щоб змінити системні відношення сталого характеру і в кінцевому рахунку вирішити проблему:

As they walk back to their positions on the perimeter, one of the men says, "Yeah, we volunteered to be here, but we didn't volunteer to be treated like idiots. His story always changes. "Protection of forces" my fucking ass. He sent us onto an airfield where he thought there were fucking tanks. Why did we make that pell-mell fucking rush? So a colonel could score a few extra brownie points with his general" (Id.).

Дисонанс між особистісними чи груповими прагненнями творчих перетворень та реальними можливостями їх втілення актуалізує пошук засобів подолання інституціональної інертності та консерватизму армійської авторитарно-бюрократичної системи:

The men, who ultimately have no choice in the matter, reluctantly voice their support of Fick's orders – ones that he has no choice but to follow, either. After he goes off, Pappy says, "The people running this can fuck things up all they want. But as long as we keep getting lucky and making it through alive, they'll just keep repeating the same mistakes" (Id.).

Наступний приклад ілюструє безпосередню розмову автора з командиром підрозділу, в якій останній посилається на аналогію із ситуацією, що мала місце в іншій країні (в даному випадку, в столиці Сомалі Могадишо) з використанням назви фільму, в якому ці події зображувалися:

After briefing his men, Fick says privately to me, "This is Black Hawk Down shit we are doing." He adds, "The fact that we never initiate contact with the enemy – it's always them on us – is wearing on this guys. In their training as Recon Marines, it's a failure every time they get shot at first... . They're supposed to be the one's initiating the contact, not the enemy" (Mark Bowden).

Французький філософ Жан Бодріяр вважає дуальність добра та зла єдиним джерелом динаміки світу, які в рівній мірі є відповідальними за ті метаморфози, що в ньому відбуваються. Моральні принципи обумовлюють вибір одного з двох вселенських начал, в той час як, насправді, в силу непередбачуваної реверсивності речей такого вибору не відбувається [7: 40]. В якості ілюстрації наведемо приклади солдатських міркувань щодо загибелі дитини в результаті бойових дій, а також стосовно наявності або відсутності вибору під час здійснення вчинків, які вважають геройськими. Характерологічний опис героїв відбувається у контексті поточних подій. Він поєднує елементи портретного інтерв'ю та авторський коментар. Ці жанрові прийоми висвітлюють характери героїв на тлі як ситуативних, так і вічних проблем людського буття:

When they talk about this shooting later, the Marines have mixed reactions... . Graves says, "I cruised into this war thinking my buddy's going to take a bullet, and I'm going to be the fucking hero pulling him out of harm's way. Instead, I end up pulling out this little girl we shot, hiding in the backseat of her dad's car" (Id.).

"This is what Trombley did," Doc Bryan says. "This kid was shot with five-five-six rounds from Trombley's SAW."

"Don't say that," Colbert says. "Don't put this on Trombley. I'm responsible for this. It was my orders."

Colbert kneels down over the kid, right next to his mother, and starts crying. He struggles to compose himself. "What can I do here?" he asks.

"Apparently fucking nothing," Doc Bryan says.

I catch up to Colbert walking alone through the center of the encampment. "I'm going to have to bring this home with me and live with it," he says. "A pilot doesn't go down and look at the civilians his bombs have hit. Artillerymen don't see the effects of what they do. But guys on the ground do. This is killing me inside." He walks off, privately inconsolable (Id.).

These men around him, some of them he had only known for months, were more important to him than life itself. It was like Telscher ran out of the road to pull Joyce back in. Carlson understood that now, and it was heroic, but it also wasn't heroic. At a certain level he knew Telscher had made no choice, just as he was not choosing to be unafraid. It had just happened to him, like he had past through some barrier. He had to keep fighting, because the other guys needed him (Mark Bowden).

Особливості взаємовідносин солдат та дітей на окупованій території свідчать про те, наскільки складним, неоднозначним та багатоликим є сприйняття війни тими, хто безпосередньо відчуває її наслідки. Своєрідна рольова амбівалентність сержанта Колберта – сьогодні стріляє в озброєних дітей (нехай і помилково), а завтра роздає їм цукерки:

We see the tiny heads of children poking around the corner of a small adobe hut. Several girls, maybe eight or nine, run toward us.

"How adorable," Colbert gushes as the girls laugh playfully a few meters outside the window. "They're so cute."

He orders Trombley to dig out the last remaining humanitarian rations, hoarded by the Marines to supplement their one-MRE-a-day diet...

It's not that Colbert is afraid to walk across the yard. For some reason, he wants Espera to participate in this act of generosity. "Go on. You'll feel good," Colbert urges him (E. Wright).

Висновки. Підсумовуючи вищевикладене зазначимо, що автор поєднує компоненти змісту та їх вербальне вираження за рахунок наступних композиційно-мовленнєвих прийомів: 1) прямих діалогів від першої особи зі збереженням ознак спонтанного усного мовлення; 2) розповідає про події у формі третьої особи переважно із заключними висновками та коментарями. Діалогічна складова авторської розповіді є композиційною домінантою динамічного зображення подій із наступним як особистим, так і колективним аналізом проблеми там, де можливість аналітичного коментаря надається безпосереднім учасникам подій. Сполучання елементів розмовного синтаксису з емоційно-оцінюючою лексикою зниженого стилістичного реєстру, актуалізація прийомів словесного комізму, безпосередня присутність військового журналіста в якості спостерігача та аналітика в зоні бойових дій, у свою чергу, посилюють функціонально-прагматичний ефект авторської інтерпретації способів регуляції ситуативно-комунікативних відношень у середовищі військовослужбовців.

Вважаємо **перспективним** в межах культурологічного жанрознавства подальше вивчення соціокультурних та особистісно-культурних норм, пріоритетів та цінностей військової лінгвокультури.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Дементьев В. В. Теория речевых жанров / В. В. Дементьев. – М. : Знак, 2010. – 600 с. – (Коммуникативные стратегии культуры).
2. Bowden M. Black Hawk Down / M. Bowden. – London : Bantam Press edition, 1999. – 320 p.
3. Kyle Ch. and McEwen S. American Sniper / Ch. Kyle and S. McEwen. – New York : Harper Collins Publishers, 2012. – 400 p.
4. Wright E. Generation kill : Devil Dogs, Iceman, Captain America and the New Face of American War / E. Wright. – New York : G. P. Putnam's Sons, 2004. – 368 p.
5. Арутюнова Н. Д. Язык и мир человека / Н. Д. Арутюнова. – [2-е изд., испр.]. – М. : "Языки русской культуры", 1999. – I – XV. – 896 с.
6. Шейгал Е. И. Семиотика политического дискурса / Е. И. Шейгал. – М. : ИТДГК "Гнозис", 2004. – 326 с.
7. Бодрийяр Ж. Пароли. От фрагмента к фрагменту / Ж. Бодрийяр ; [пер. с франц. Н. Сулова]. – Екатеринбург : У – Фактория, 2006. – 200 с.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Dement'yev V. V. Teoriya rechevykh zhanrov [Theory of Speech Genres] / V. V. Dement'yev. – M. : Znak, 2010. – 600 s. – (Kommunikativnyye strategii kul'tury).
2. Bowden M. Black Hawk Down / M. Bowden. – London : Bantam Press edition, 1999. – 320 p.
3. Kyle Ch. and McEwen S. American Sniper / Ch. Kyle and S. McEwen. – New York : Harper Collins Publishers, 2012. – 400 p.
4. Wright E. Generation kill : Devil Dogs, Iceman, Captain America and the New Face of American War / E. Wright. – New York : G. P. Putnam's Sons, 2004. – 368 p.
5. Arutyunova N. D. Yazyk i mir cheloveka [Language and Human World] / N. D. Arutyunova. – [2-e izd., ispr.]. – M. : "Yazyki russkoy kul'tury", 1999. – I – XV. – 896 s.
6. Sheygal Ye. I. Semiotika politicheskogo diskursa [Political Discourse Semiotics] / Ye. I. Sheygal. – M. : ITDGK "Gnozis", 2004. – 326 s.
7. Bodriyar Zh. Paroli. Ot fragmenta k fragmentu [From Fragment to Fragment] / Zh. Bodriyar ; [per. s frants. N. Suslova]. – Yekaterinburg : U – Faktoriya, 2006. – 200 s.

Матеріал надійшов до редакції 18.05. 2015 р.

Выговский В. Л. Жанровые аспекты мысленно-коммуникативного взаимодействия в профессиональной среде военнослужащих.

Статья посвящена изучению прагматического аспекта речевой деятельности, который предполагает рассмотрение взаимосвязи между личностно-мотивационными модальностями субъектов ситуации общения и структурно-смысловыми особенностями компонентов коммуникативных событий, что, в конечном счете, реализует определенный речевой жанр. Текстовая реализация жанровой инвариантности в военной публицистике характеризуется обязательной структурированностью жанровых форм и композиционно-речевых приемов, типологизируя речевые жанры по признаку информативной и/или фатической цели общения.

Ключевые слова: жанровая инвариантность, коммуникативное событие, прагматический аспект, речевой жанр, композиционно-речевые приёмы.

Vygivskiy V. L. Genre Aspects of the Mental and Communicative Interaction in the Military Personnel's Professional Environment.

The article highlights the pragmatic aspect of the speech analysis, which involves the examination of the relationship between personal motivational modalities of the subjects of the communicative situation and structural-semantic features of the communicative events components that ultimately implements a specific speech genre. The textual realization of genre invariance in the military journalism is characterized by the obligatory structure of genre forms and compositional speech methods, classifying speech genres on the basis of the informative and/or phatic purpose of the communication. The author combines content components and their verbal expression due to the following compositional speech techniques, first, direct dialogues in the first person with the preservation of signs of the spontaneous oral speech, and secondly, he narrates about the events in the form of the third person mostly with final conclusions and comments. The dialogical component of the author's narration is a compositional dominant of the dynamic description of the events, followed by both personal and collective analysis of problems where the possibility of the analytical review is granted to the direct communicants of the events. The author employs as many participants in the acts of the communication as possible, which increases the objectivity degree of the conclusions. The combination of colloquial syntax elements with the emotionally-attitudinal vocabulary of the reduced stylistic register, the actualization of verbal humour techniques, the immediate presence of a military journalist as an observer and an analyst in the combat zone, in its turn, intensify the pragmatic effect of the author's interpretation of the ways of regulation of situational-communicative relations in the environment of the military.

Key words: genre invariance, communicative event, pragmatic aspect, speech genre, compositional speech techniques.